EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 3.5.2024
JOIN(2024) 15 final/2 -
DOWNGRADED ON 19.8.2024

2024/0109 (NLE)

Ühisettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas

SELETUSKIRI

2024/0109 (NLE)

Ühisettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 215,

võttes arvesse 23. veebruari 2024. aasta otsust (ÜVJP) 2024/746, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühist ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 31. juulil 2014 võttis nõukogu vastu määruse (EL) nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas.

(2) Nõukogu määrusega (EL) nr 833/2014 on jõustatud teatavad nõukogu otsuses 2014/512/ÜVJP sätestatud meetmed.

(3) Nõukogu võttis XXX vastu otsuse (ÜVJP) 2024/XXX, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP.

(4) Euroopa Ülemkogu mõistis oma 24. veebruari 2022. aasta järeldustes kõige karmimalt hukka Venemaa Föderatsiooni provotseerimata ja põhjendamatu sõjalise agressiooni Ukraina vastu. Oma ebaseadusliku sõjategevusega rikub Venemaa rängalt rahvusvahelist õigust ja ÜRO põhikirja põhimõtteid ning õõnestab Euroopa ja ülemaailmset julgeolekut ja stabiilsust. Euroopa Ülemkogu kutsus üles kiiresti ette valmistama ja vastu võtma täiendavat isikute vastu suunatud ja majanduslike sanktsioonide paketti. Euroopa Ülemkogu kutsus Venemaad ja Venemaa toetatud relvastatud formeeringuid üles lõpetama oma desinformatsioonikampaania.

(5) Nõukogu rõhutas oma 10. mai 2021. aasta järeldustes vajadust veelgi tugevdada liidu ja liikmesriikide vastupanuvõimet ning nende suutlikkust võidelda hübriidohtude, sealhulgas desinformatsiooniga, tagades hübriidohtudega võitlemiseks olemasolevate ja võimalike uute vahendite koordineeritud ja integreeritud kasutamise liidu ja liikmesriikide tasandil, ning tugevdada hübriidohtude valdkonnas võimalikku reageerimist (muu hulgas välissekkumistele ja mõjutamisoperatsioonidele), mis võib hõlmata nii ennetusmeetmeid kui ka kulude kehtestamist vaenulikele riiklikele ja valitsusvälistele osalejatele.

(6) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 21. ja 22. märtsi 2024. aasta järeldustes taas, et liit toetab vankumatult Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning tema võõrandamatut õigust kaitsta end Venemaa agressiooni vastu. Ülemkogu kutsus astuma ka täiendavaid samme Venemaa agressioonisõja pidamise võime nõrgendamiseks, sealhulgas tugevdades sanktsioone.

(7) Venemaa Föderatsioon on korraldanud süstemaatilise ja rahvusvahelise meediaga manipuleerimise ja faktide moonutamise kampaania, et tõhustada oma naaberriikide, liidu ja selle liikmesriikide destabiliseerimise strateegiat. Eelkõige on korduvalt ja järjepidevalt sattunud tema propaganda ohvriks Euroopa erakonnad, eriti valimiste ajal, samuti kodanikuühiskond, varjupaigataotlejad, Venemaa rahvusvähemused, soovähemused ning demokraatlike institutsioonide toimimine liidus ja selle liikmesriikides.

(8) Ukraina vastase agressiooni õigustamiseks ja toetamiseks on Venemaa Föderatsioon korraldanud pidevat ja kooskõlastatud propagandategevust, mis on suunatud liidu ja naaberriikide kodanikuühiskonnale, moonutades ja manipuleerides tõsiselt fakte.

(9) Neid propagandameetmeid on rakendatud eri meediakanalite kaudu Venemaa Föderatsiooni juhtkonna pideva otsese või kaudse kontrolli all. Selline tegevus kujutab endast märkimisväärset ja otsest ohtu liidu avalikule korrale ja julgeolekule.

(10) Need meediakanalid on olulised ja võtmetähtsusega Ukraina vastu suunatud agressiooni edendamiseks ja toetamiseks ning naaberriikide destabiliseerimiseks.

(11) Võttes arvesse olukorra tõsidust ja vastukaaluks Ukraina olukorda destabiliseerivale Venemaa tegevusele, on vajalik, kooskõlas põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõiguste ja -vabadustega, eriti selle artiklis 11 tunnustatud õigusega sõna- ja teabevabadusele, kiiresti peatada täiendavate meediakanalite ringhäälingutegevus liidus või selliste meediakanalite liidule suunatud ringhäälingutegevus. Nimetatud meetmed tuleks säilitada seni, kuni agressioon Ukrainasse lõpetatakse ning Venemaa Föderatsioon ja sellega seotud meediakanalid lõpetavad propagandategevuse liidu ja selle liikmesriikide vastu

(12) Kooskõlas põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõiguste ja -vabadustega, eriti selle artiklites 11, 16 ja 17 tunnustatud sõna- ja teabevabaduse, ettevõtlusvabaduse ja õigusega omandile, ei piira need meetmed nimetatud meediakanalitel ja nende töötajatel viia läbi liidus muid tegevusi kui ringhääling, näiteks uurimistööd või intervjuusid. Eelkõige ei piira need meetmed kohustust austada õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, millele on osutatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, sealhulgas põhiõiguste hartas ja liikmesriikide põhiseadustes nende vastavas pädevusvaldkonnas.

(13) Selleks et tagada kooskõla otsuses 2014/512/ÜVJP sätestatud ringhäälingulubade peatamise protsessiga, peaks nõukogu kasutama rakendamisvolitusi, et otsustada pärast asjaomaste juhtumite läbivaatamist, kas piiravaid meetmeid hakatakse määruses (EL) nr 833/2014 sätestatud kuupäeval kohaldama mitme määruse (EL) nr 833/2014 XV lisas loetletud üksuse suhtes.

(14) Meetmed kuuluvad aluslepingu kohaldamisalasse ja seepärast on nende rakendamiseks vaja liidu tasandi õigusakti, eelkõige tagamaks, et kõik liikmesriigid kohaldaksid nimetatud meetmeid ühetaoliselt.

(15) Määrust (EL) nr 833/2014 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

XV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale. Käesolevat punkti kohaldatakse ühe või mitme käesoleva määruse lisas osutatud üksuse suhtes alates [*lisada asjakohane kuupäev, pidades silmas eelteatist*] ning tingimusel, et nõukogu teeb pärast asjaomaste juhtumite analüüsimist rakendusakti kaudu sellekohase otsuse.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub […] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja